

ženca zaznamenovanih hudodelstev za kriva spoznati in temu primerno kaznovati morala, — se je, kakor je zgoraj zapisano, razsodilo, in se ob enem prošnja za presojo, katero sta zatoženca proti njima radi hudodelstva poskušenege umora naloženi kazni vložila, zavrgla, ker je bila ta kazen primerno odmerjena. —“

V pravnih zavoljo ločitve zakona z ozirom na živež izdani provizorijalni odloki imajo tudi po dokončani glavni pravdi popolno svojo veljavo.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je z odlokom od 23. maja 1878. leta, št. 2162, Urši Marolt za čas tožbe, katero je ona proti svojemu možu Francu Maroltu zavoljo ločitve od mize in postelje naperila, dovolila odločno stanovanje, ter jej odmerila mesečnega živeža 25 gld. Z razsodbo od 23. avgusta 1879, št. 1506, ločil se je zakon gledé postelje in mize med Uršo Marolt in Francem Maroltom, ter se ob enem razsodilo, da je krivda samo na strani Franca Marolta. Z odlokom od 4. septembra 1880, št. 5624, dovolila se je Urši Marolt na podlagi omenjenega odloka od 23. maja 1878, št. 2162, eksekucija zavoljo zastane alimentacije. Proti temu eksekucijskemu odloku vložil je kurator Franca Marolta, ki je zavoljo zapravljivosti preklican, o pozicijsko tožbo. V tej tožbi navajalo se je to-le:

„Z odlokom od 23. maja 1878, št. 2162, hotel se je upeljati samo provizorij za čas pravde o ločitvi zakona; ta provizorij pa se je s pravnomočno razsodbo omenjene pravde ipso jure končal. (§. 117. obč. drž. zak.)

S tukajšnjo razsodbo od 23. avgusta 1879, št. 1506, je omenjena pravda definitivno dokončana.

Ta razsodba dejala je torej omenjeni provizorijalni odlok ob moč, ker je čas, v katerem je hotel veljavo imeti, potekel in ker so ponehali pogoji, pod katerimi je bil izdan.“

C. kr. deželna sodnija je z razsodbo od 19. julija 1881, št. 4039, po tožbi razsodila iz naslednjih

razlogov:

Obe stranki se strinjata o tem, da se ima odloku od 23. maja 1878, št. 2162, pod št. 2, kateri služi v podlago eksekucijskemu odloku od 4. septembra 1880, št. 5624 pod A, glede na živež, odmerjen tožnici in otrokoma z mesečnim zneskom 25 gld., privedati samo provizorična, začasna moč, kar se tudi iz odloka samega, to je iz njegovih besed „do zopetne sodnijske naredbe“ razvidi. Mnenje strank pa se v glavni stvari tako razločuje, da hoče tožnik na podlagi v ločilni pravdi izdane rzsodbe od 23. avgusta 1880, št. 1506, pod D, alimentacijskemu ravnokar omenjenemu odloku takoj odvzeti eksekucijsko moč, mej tem ko zagovarja tožnica mnenje, da ima ta odlok toliko časa vso svojo moč, da se ni izdala nova sodnijska naredba.

Stoječ na teh stališčih terja vsaka stranka od druge, naj mesto alimentacijskega odloka provocira novo sodnijsko naredbo.

Tožnik, ki se opira na to, da je eksekucijska pravica ponehala, trdi, da ima tožena na novo za odmerjenje živeža poprositi; mej tem ko tožena zahteva, da naj tožnik sam poišče sredstev, s katerimi bi se v govoru stoječi alimentacijski odlok odpraviti dal.

Gledé na tožbe zahtevo ima sodnik v tem slučaju samo rzsoditi, so li pogoji dvornega dekreta od 22. junija 1836, št. 145, justične zbirke zakonov, ki je odločilen za to pravdo, pričujoči, to je, je li alimentacijskemu odloku tako dejanje sledilo, ki bi bilo pokončalo tožene pravico do eksekucije?

To zadnje mora se potrditi. Ker najprej pripoznata obe stranki, da je sodnik v ločilni tožbi z alimentacijskim odlokom samo provizorij upeljal; da pa ta provizorij čez svoj uzrok in namen, ki je obstal v tem, da bi si toženi za čas ločilne tožbe zagotovil živež, ni hotel segati, sledi že iz narave stvari same, iz zakonitih določil §§. 117 in 1264 obč. drž. zak. in tudi iz prošnje tožnice, o kateri prošnji se je izdal dotični alimentacijski odlok.

Če je pri tem po rzsodbi D ad I. dokazano, da je ločilna tožba dokončana, potem odpade tudi daljni vpliv provizorija; omenjena rzsodba mora se tedaj za tako, po alimentacijskem odloku nastopivše dejanje smatrati, katero je pokončalo tožene pravico do eksekucije.

Toženi dano je pri teh razmerah, če hoče alimentacijo še dalje uživati, po §. 1264. obč. drž. zak. na prosto voljo, da to alimentacijo v primerni meri na novo zahteva.

Da pa mora samo tožena kot delujoča stranka v tem slučaju nastopiti, to razvidi se iz okoliščine, da nijma tožnik niti jednega pravnega sredstva, s katerim bi izvabil sodnijsko naredbo, ki bi mu odvrnila provizorij.

Pri rzsodbi odločilen je bil tudi moment, da ima o dolžnosti do preživljenja tožene in njenih otrok, potem o primernosti tega preživljenja po izgovorjeni ločitvi zakona razsojevati samo redni sodnik, za katerega se pa deželne sodnije sodnik po izjavah obeh strank nikakor smatrati ne more.

Naloga rednega sodnika bode, če bi se poravnava o živeži ne sklenila, za čas tekoče pravde o živeži, po zadnjem odstavku §. 117. obč. drž. zak. postopati.

Na podlagi teh razlogov ustreglo se je tožbe zahtevi; propadli tožnici pa so se po §. 24. zakona od 16. maja naložili stroški.

Po apelaciji propadle stranke odstranilo je nadsodišče z odločbo od 14. septembra 1881, št. 11082, prvosodnijsko rzsodbo ter popolnoma odbilo tožbe zahtevo iz teh le

razlogov:

Predležea tožba je opozicijska tožba, in tožnik je v smislu dvornega dekreta od 22. junija 1836, št. 145, just. zbirke zak. zavezan dokazati, da je iz odloka od 23. marca 1878, št. 2162, izvirajoča pravica tožene vsled poznejših fakt pokončana bila.

To pa se ni dokazalo. Z odlokom od 23. marca 1878, št. 2162, se je toženi, ki je tedaj tožila, za čas ločilne proti možu Francu Maroltu naperjene tožbe posebno stanovanje dovolilo; Francu Maroltu pa ob enem naložilo, da ima svoje ženi in otrokoma mesečne alimentacije 25 gld. pod eksekucijo plačevati. Vsled tega odloka, proti kateremu se po pravni poti niti postopalo ni, in je torej že davno pravno moč pridobil, ima omenjena zaveza do plačevanja živeža toliko časa veljavo obdržati, da se premoženske razmere med zakonskima definitivno uredijo.

Ta zaveza se z rzsodbo od 23. aprila 1880, št. 1506, ni odstranila, ker se je s to rzsodbo samo za pravico spoznalo, da

se ločitev od mize in postelje vsled Franc Maroltove krivde dovoljuje.

Moralo se je torej apelaciji ustreči ter odstraniti prvega sodnika razsodbo.

Izrek o sodnijskih in apelacijskih stroških opravičuje se s §§. 24. in 26. zakona od 16. maja 1876, št. 69, drž. zak.

Najvišji sodni dvor odbil je z določbo od 7. decembra 1881, št. 15466, tožnikovo revizijsko pritožbo ter potrdil nadsodnijsko odločbo.

Razlogi:

Nadsodnijska razsodba morala se je potrditi, ker se zakona ločitev s pristavkom „iz krivde Franca Marolta“ dovoljujoča razsodba c. kr. ljubljanske deželne sodnije dato 23. avgusta 1880, št. 1506, za dejanje, eksekucijskemu odloku od 23. marca 1878, št. 2162, sledeče in pokončanje eksekucijskih pravic v smislu dvornega dekreta od 22. junija 1836 prouzročevajoče, toliko manj smatrati sme, ker se dovoljenje alimentacije opira na iz §§. 91 in 141 obč. drž. zak. izvirajočo zavezo, vsled katere je soprog dolžan, svojo soprogo spodobno preskrbovati, ter tudi otroke izdrževati; dotična ločilna razsodba pa kratkonikar ne alterira dotičnih pravic soproge in otrok.

Provizorična določba o alimentaciji in njenej visokosti ostane toliko časa v veljavi, da se ne bodo alimentacijske razmere po novi sodnijski naredbi definitivno uredile.

O hudodelstvu obrekovanja.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani spoznala je z razsodbo od 23. junija 1881, št. 6336, Ljudevita V—a krivega hudobije obrekovanja iz naslednjih

razlogov:

Sredi meseca septembra 1880. l. dobil je c. kr. nadsodni načelnik za Štajersko, Koroško in Kranjsko, ekselenca dr. vitez Waser brezimno pismo, v katerem se je ne prekrasno nemško pisalo: „Euer Exellenz! Nun hat man in Erfahrung gebracht, was Bezirks-